

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Masarykovy univerzity

OVp113 Mezinárodní vztahy seminář

Válka v Jemenu

Eva Křížová 426166

Jemen

Oficiální název země, o které budu psát, je Jemenská republika. Je to stát na jihu Arabského poloostrova v jihozápadní Asii. Sousedí se Saúdskou Arábií na severu, a Ománem na severovýchodě. Její hlavní město je Sana'a. Mluví se zde arabsky. Arabů zde žije něco okolo 28 milionů. Jako náboženství je vyznáván islám, který se dělí na sunnitský a šíitský. Z toho vyznavačů sunnitského islámu je více. Země je velice chudá, půda je zde spíše hornatá a málo úrodná. Jemen má však velmi strategickou polohu. Leží podél hlavní námořní trasy z Evropy do Asie, jedné z nejrušnějších námořních tras na světě. Každý den tudy projedou miliony barelů ropy oběma směry.

Jedním z problémů je zde negramotnost. Uvádí se, že každý druhý dospělý neumí číst a psát. Ke každodennímu životu v Jemenu patří lehce omamná rostlina kata - droga, jejímž užíváním lidé trpí podvýživou následkem ztráty apetitu a mentálními poruchami.

Vývoj situace

Ještě před vznikem Jemenské republiky roku 1990 byl Jemen rozdělen na Severní a Jižní. Na severu existovala Jemenská arabská republika a na jihu byla Lidově demokratická republika Jemen. Toto sjednocení, o které se zasloužil prezident ze severu Alí Abdalláh Sálíh, ne všichni obyvatelé přivítali s nadšením. A to především jih, jelikož se zde nachází většina surovin a bohatství. Zisky se však přerozdělují v hlavním městě. Spory vyústily v občanskou válku roku 1994. Prezident Alí Abdalláh Sálíh ale povstalce dokázal potlačit.

Dalším problémem je rozdělení muslimů na sunnity a šíity, ti mezi sebou vedou nejenom v Jemenu dlouholeté spory. V Jemenu tak začaly další rozsáhlé protesty, které vedly k ozbrojenému povstání, a země se dostala na pokraj občanské války. Tyto protesty jsou také spojovány s arabským jarem, což je vlna protestů, nepokojů, povstání a revolucí, které probíhaly či probíhají ve většině arabských států od konce roku 2010 až do současnosti. Prezident Alí Abdalláh Sálíh byl při protestech zraněn a slíbil rezignaci. Na počátku roku 2012 předal vládu do rukou viceprezidenta Abdara

Rabbú Mansúra Hádího. Šíité tvoří v Jemenu až 40 procent, povstalci z této větve islámu odmítají uznat vládu sunnitského prezidenta Hádího.

Po vyhocení situace v roce 2012, kdy se k nenásilným protestům připojily ozbrojené jednotky šíitského hnutí al-Húthí, jehož bojovníci pocházeli z řad kmenových svazů, se do vývoje událostí zapojila Saúdská Arábie.

V lednu 2015 donutili šíitští Hútíové, kteří obsadili hlavní město Sana´a k rezignaci jemenského prezidenta Hádího a jemenskou vládu. Hádí tak pod nátlakem odvolal vládu. Povstalcům to však nestačilo a zaútočili na vládní budovy. Šíitští rebelové obsadili významná jemenská města a drží asi třetinu území. Na prezidenta bylo uvaleno domácí vězení, parlament rozpuštěn a nahrazen pětičlennou tzv. prezidentskou radou. Hádímu se podařilo uprchnout do Adenu, kde zorganizoval odpor z části jemu věrné armády. Avšak Hútíové s podporou bývalého prezidenta Sáliha a jeho stoupenců postupovali na Aden. V této chvíli požádal Hádí mezinárodní společenství o vojenskou intervenci (požádal radu bezpečnosti OSN o vojenskou pomoc). Prezident Hádí a vláda uprchli do Saudské Arábie. Odtud v současné chvíli působí jemenská exilová vláda. Saúdská Arábie bojuje na straně oficiální vlády Hádího, jakožto i sunnitské státy- Maroko, Jordánsko, Súdán, Kuvajt, Katar, Bahrajn, Spojené arabské emiráty, Egypt a Pákistán, hútíjské rebely údajně podporuje Írán.

Válka

Situace v Jemenu se definitivně vymkla jakékoliv kontrole a změnila se v nepřehlednou kmenovou válku. 26. března 2015 tedy začala mezinárodní vojenská intervence.

Válka začala leteckými útoky na povstalce. Saudská Arábie zaútočila na leteckou základnu, kde zničila protileteckou obranu a 4 povstalecké letouny. V prvních dnech operace si měla koalice vydobýt vzdušnou nadvládu nad Jemenem. Pokračovali bombardováním tří základen a také kmenového území Hútíů na severu země. I přes nálety obsadili Hútíové přístav Šukra a pronikli k Arabskému moři. Pokračovaly boje u Adenu, kde měli povstalci zaútočit na místní letiště.

V srpnu 2017 došlo k náletu na jemenskou metropoli Sana´a. Nálet, který zasáhl dva domy na jižním předměstí Sana´a, podnikla letadla koalice vedená Saúdskou Arábií. Arabská koalice přiznala, že zasáhla civilisty. Odhadovaný počet mrtvých v této válce je asi 10 000 osob. Velmi mnoho mrtvých je z řad obyčejných lidí. Své domovy muselo opustit na 3 milionů lidí. Boje se také vedou o přístav Hudajdá, který je velmi důležitý z hlediska zásobování. Odtud přichází humanitární pomoc, na které jsou

obyvatelé Jemenu závislí. V zemi je korupce a naprosto se zhroutil zdravotní systém. Většina populace trpí hladomorem a narůstá epidemie cholery, na kterou už zahynulo více jak 50 000 lidí. Situace v zemi využívá ke svému posílení Al-Kájda (od roku 2009 je Jemen základnou pro bojovníky). Skupiny napojené na Al-Káidu a ISIS kontrolují zhruba pětinu území Jemenu.

Podpora

Veřejným podporovatelem byla administrativa Baracka Obamy, která si za to vysloužila kritiku médií a to zejména za politickou a logistickou podporu vojenské intervence v Jemenu, při které došlo k útokům na civilisty a k dalším válečným zločinům ze strany arabské koalice. Obamova vláda byla také kritizována za to, že schválila prodej amerických zbraní do Saúdské Arábie. V podpoře saúdské vojenské intervence pokračovala i administrativa Donalda Trumpa.

Pozadu nezůstala ani britská vláda, Německo a Francie.

Zdroje

www.stream.cz

www.tn.nova.cz

www.zpravy.idnes.cz

www.aktualne.cz